



# LLEI 4/2023, de 13 d'abril, de la Generalitat, DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA I FOMENT DE L'ASSOCIACIONISME DE LA COMUNITAT VALENCIANA

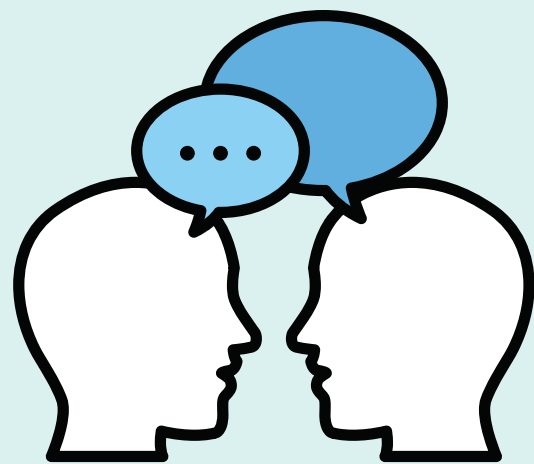
(DOGV Num. 9579 / 20.04.2023)



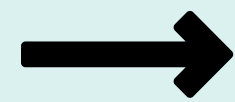
**GENERALITAT  
VALENCIANA**

Conselleria de Participació,  
Transparència, Cooperació  
i Qualitat Democràtica

# Com es va dur a terme?



## Procés participatiu i d'escolta



10 tallers participatius amb els següents eixos:

- Eix 1: Participació de valencians/as en l'exterior
- Eix 2: Compromisos i garanties de la Generalitat
- Eix 3: La participació en l'educació
- Eix 4: Foment i promoció de l'associacionisme
- Eix 5: Funcions del Consell de Participació Ciutadana.



Debat ciutadà en GVA Participa

- La ciutadania va fer un total de 175 aportacions en la fase de consulta prèvia realitzada en el portal de participació de la Generalitat



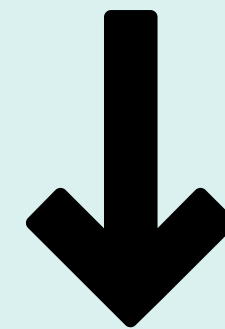
Política d'aliances

- Col·laboració amb altres departaments de la Generalitat com la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives o la Conselleria d'Educació.

# MISSIÓ

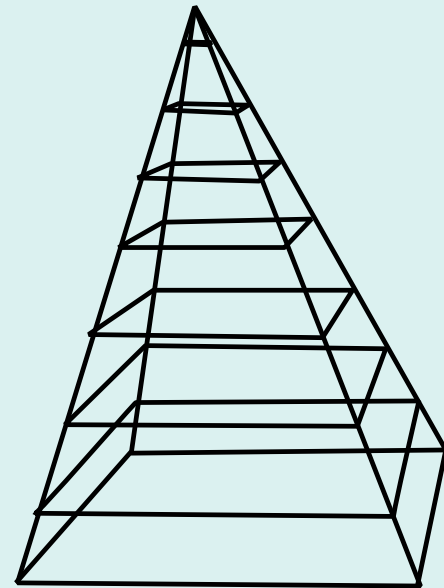
## Construir un model de governança participativa

La llei busca que tots els actors del territori (administracions públiques, entitats ciutadanes i ciutadania en general), s'impliquen en la presa de decisions i en la cogestió de les polítiques públiques.



Xiquetes i xiquets, joves, persones amb diversitat funcional, dones, majors, bretxa digital i qualsevol col·lectiu vulnerable. Apliquem una mirada inclusiva, sense oblidar cap col·lectiu ni obviar les dificultats per a la integració

# Estructura



- Preàmbul
- 3 Títols
- 54 articles
- 3 Disposicions Adicionals
- 3 Disposicions Transitòries
- 1 Disposició Derogatoria
- 2 Disposicions Finals

# Preàmbul: Perquè una nova llei?



- El punt de partida és la vigent llei 2/2015, de 2 d'abril, de la Generalitat, de Participació Ciutadana de la Comunitat Valenciana, que no és suficient per assolir un fort model de governança participativa per a l'Administració de la Generalitat i les entitats locals del territori, d'acord amb les creixents necessitats de la ciutadania quant a la participació directa en els assumptes públics i de les entitats ciutadanes com a agents socials vertebradors del nostre territori.
- L'objectiu fonamental de la llei és combatre la desafecció de la ciutadania cap a la política, superant el model de democràcia representativa i articular un model de governança directa teixint aliances amb les entitats ciutadanes i les entitats locals del territori.
- Compromís de les administracions quant a l'educació en la participació (tant formal com no formal) per a aconseguir un nou model de governança.
- Llei amb mirada inclusiva, on no s'oblida cap col·lectiu amb dificultats d'integració: els xiquets i xiquetes, la joventut, les persones amb diversitat funcional, les dones, els majors amb problemes de bretxa digital i qualsevol col·lectiu vulnerable.

# Títol Preliminar:

- S'aplica a l'administració de la Generalitat i a les entitats locals, sense perjudi de la seua normativa específica i el respecte a la seua autonomia. També al sector públic instrumental de les administracions.
- No n'hi ha cap límit d'edat per a participar-hi. Existeixen mesures d'accessibilitat per a garantir la participació de tots els col·lectius, especialment els xiquets i xiquetes.
- Són titulars del dret a participar tots ciutadans i ciutadanes residents en la Comunitat Valenciana; també els valencians residents a l'exterior en els termes de l'Estatut d'Autonomia.
- Les plataformes i entitats sense personalitat jurídica també tenen dret a participar-hi; no obstant això, només les entitats ciutadanes vàlidament constituïdes tenen consideracions especials a efectes de recepció d'ajudes públiques i gestió comunitària amb les administracions públiques. La llei dedica el capítol 3 del Títol II a les entitats ciutadanes amb personalitat jurídica.
- S'estableixen drets de la ciutadania i obligacions de les administracions en un marc de foment que no comporta sancions.



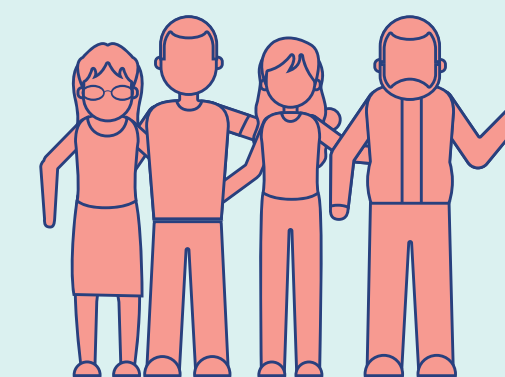
# TÍTOL 1.

## LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA



# Capítol 1: Mecanismes de participació

- S'estableixen els mecanismes de participació ciutadana més importants, sense tractar-se d'una llista tancada. Les entitats locals hauran de regular-los en el seu àmbit, respectant criteris de qualitat en els mecanismes participatius que s'estableixen en la llei.
- Les administracions tenen l'obligació de promoure processos de participació on es deliberen les polítiques públiques mitjançant el contrast d'arguments i metodologies propositives. Els processos comptaran en diverses fases, amb resultats públics i compromisos que assumeixen les administracions públiques. El resultat dels processos sempre han de ser motivats. Els pressupostos participatius tindran caràcter vinculant sempre.
- La iniciativa ciutadana en matèries no de llei requerirà de 5.000 suports en un període de 5 mesos. Es farà a través del portal de participació de la Generalitat. Obliga el departament competent a emetre un informe de devolució en un període màxim de 3 mesos.





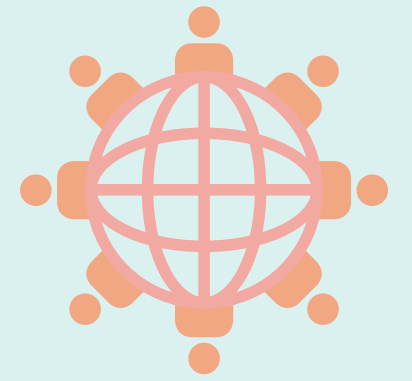
# Capítol 1: Mecanismes de participació

- Es regula la participació en l'elaboració normativa en les fases de consulta prèvia i audiència ciutadana, ordenant la normativa vigent que està dispersa i confusa. Obliga el Consell a determinar per Acord, en el Pla Normatiu Anual, les normes que hauran de ser necessàriament participades amb processos de participació.
- Els resultats dels pressupostos participatius seran vinculants; es faran cada dos anys. El Consell determinarà per acord la quantia i els capítols de despesa.
- Les consultes ciutadanes que es regulen en aquesta llei no són en cap cas de caràcter referendari. Són consultes d'opinió amb criteris de qualitat.
- Es regula la participació ciutadana en l'avaluació de les polítiques i els serveis públics a través d'auditories ciutadanes integrades per ciutadania interessada mitjançant sorteig i membres del Consell de Participació Ciutadana.



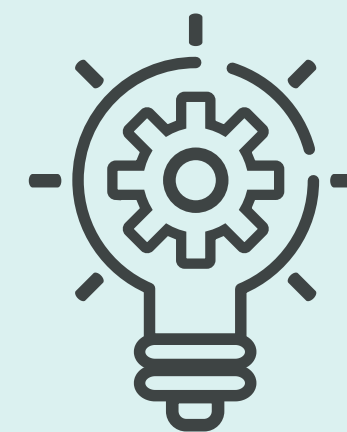
# Capítol 2: Òrgans i espais de participació

- En la Generalitat es constituïran òrgans de participació sectorials en totes les àrees competència de la Generalitat. La representació de la ciutadania no serà inferior al 60% de la composició total de l'òrgan i en la seua composició hi haurà equilibri entre homes i dones i també hi haurà persones joves. Es crearà un registre electrònic d'òrgans i una guia d'utilitat pràctica per a la ciutadania.
- El nou Consell de Participació Ciutadana té unes funcions que van més enllà de l'assessorament en la Generalitat ja que se li donen funcions de cogestió i hauran de coordinar i impulsar els consells comarcals de ciutadania activa, òrgans nous d'estructura comarcal, formats pel teixit associatiu i ciutadania de cada comarca que funcionaran com a extensions territorials del Consell de Participació Ciutadana.
- El portal de participació ciutadana es consolida com a eina tecnològica de participació de la ciutadania. El portal serà el canal per a presentar iniciatives ciutadanes, participar en l'elaboració normativa i en els pressupostos participatius.





# TÍTOL 2. PROMOCIÓ DE LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA I DE L'ASSOCIACIONISME



# Capítol 1. Mesures de Promoció de la participació

- Les administracions formaran al conjunt de la ciutadania i a les entitats ciutadanes, així com al personal empleat públic.
- Es promouran campanyes informatives a través de mitjans de titularitat pública per a difondre processos participatius que afecten el conjunt de la ciutadania.
- S'estableixen les obligacions del sistema educatiu valencià per a fomentar la cultura participativa des d'edats primerenques, formant el professorat de totes les etapes educatives.
- Es regula l'accés a les aules dels promotors de la cultura participativa i la disposició dels centres educatius, fora de l'horari escolar, com a centres cívics i de reunió de les persones titulars del dret a participar.



# Capítol 1. Mesures de Promoció de la participació

Es crea la Xarxa de Governança Participativa de la Comunitat Valenciana com a espai de col·laboració i cooperació entre la Generalitat i els ens locals. L'adhesió a la xarxa es farà a través d'un acord amb compromisos respecte a la forma de governança. La xarxa és un instrument fonamental per a dur a terme la implantació territorial de la llei de participació.

Es regulen les mesures d'accessibilitat als col·lectius amb dificultats d'inclusió així com especials mesures per a la participació de la infància i l'adolescència. Es garanteix l'autonomia dels òrgans integrats per xiquets i xiquetes, que comptaran amb persones facilitadores.



Es promou la investigació en matèria de participació amb les universitats i la implantació de laboratoris ciutadans innovadors.

# Capítol 2. Planificació i coordinació en matèria de participació ciutadana

- La Generalitat elaborarà, conjuntament amb el Consell de Participació, un pla de participació cada 3 anys.
- En cada Conselleria i entitat del sector públic es designaran unitats administratives responsables que assumiran funcions d'impuls i coordinació amb l'òrgan directiu competent en matèria de participació. Seran els ROF de les Conselleries o entitats les que atribuiran aquestes funcions (disposició addicional primera).



# Capítol 3. Mesures de foment de l'associacionisme

- Les mesures contemplades en aquest capítol només s'apliquen a les entitats ciutadanes amb personalitat jurídica.
- Reconeixement del paper primordial de les entitats ciutadanes en la pertinença i eficàcia de les polítiques públiques a la Comunitat Valenciana, així com la imprescindible col·laboració amb les administracions públiques.
- Règim d'ajudes a les entitats ciutadanes que realitzen projectes de participació, també ajudes a les seues infraestructures i sistema òptim de bestretes.
- Difusió de les entitats ciutadanes i dels projectes subvencionats en el Portal de participació.
- Foment de l'educació en la participació a través d'entitats ciutadanes.
- Gestió comunitària d'equipaments i serveis públics: es desenvoluparà un marc normatiu perquè les entitats arrelades en el territori puguen assumir la gestió.
- Concessió de premis a les bones pràctiques en matèria de participació realitzades per entitats, persones o centres docents.





# TÍTOL 3.

## LA PARTICIPACIÓ DE LES PERSONES VALENCIANES EN L'EXTERIOR





# TÍTOL 3.

- Per primera vegada es vincula la participació de les persones valencianes en l'exterior a propiciar el retorn en la Comunitat valenciana.
- Es continuarà donant suport als CEVEX a través d'ajudes per part de la Generalitat, afavorint la cooperació interassociativa.
- Especial consideració a les persones valencianes en l'exterior per part de les conselleries en l'hora de dissenyar i desenvolupar les seues polítiques, afavorint la visibilitat dels CEVEX.
- Nou Consell de Persones valencianes en l'exterior, on a més dels CEVEX, es podrà incorporar ciutadania activa i vinculada a les polítiques de retorn.
- Creació del registre de persones valencianes en l'exterior a través del Portal de participació.



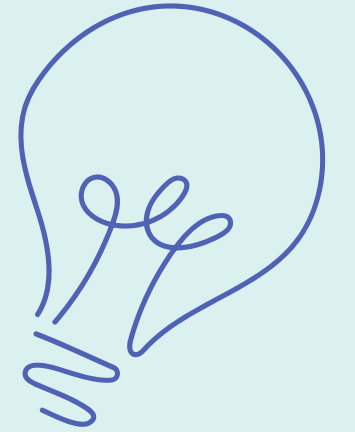
# DISPOSICIONS ADDICIONALS

- Les normes d'organització i funcionament de l'Administració de la Generalitat i de les entitats del sector públic, atribuiran en l'àmbit de cada conselleria o organització les funcions relatives a la participació ciutadana a una o diverses unitats administratives.
- La disposició addicional segona regula l'obligació de la Generalitat de facilitar el retorn de les persones valencianes en l'exterior i de les seues famílies. Es defineixen els grups de persones retornades deixant a reglament la determinació dels requisits. El concepte de *persona retornada* s'ha introduït segons els resultats del procés participatiu de l'Estratègia de Retorn de la Comunitat Valenciana.
- La disposició addicional tercera estableix un sistema de compensació de despeses de la participació, subjecta a desenvolupament reglamentari.



# DISPOSICIONS TRANSITÒRIES I DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

- Fan referència a l'adaptació dels òrgans de participació existents en el moment d'entrada en vigor de la llei i als règims transitoris dels vigents Consell de Participació Ciutadana de la Comunitat Valenciana i del Consell de Centres de Valencians en l'Exterior.
- Es deroga totalment la Llei 2/2015, de 2 d'abril, de la Generalitat, de Participació Ciutadana de la Comunitat Valenciana.



# DISPOSICIONS FINALS

- S'autoritza al Consell per a desenvolupar reglamentàriament les disposicions contingudes en aquesta llei. En tot cas, en el termini de dotze mesos des de la publicació de la llei en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana, el Consell realitzarà les modificacions normatives necessàries.
- La present llei entrarà en vigor als vint dies naturals d'haver-se publicat en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana, és a dir, el 10 de maig de 2023.

